

Vergaderjaar 2012–2013

33 480

Najaarsnota 2012

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 november 2012

1. Inleiding

Deze Najaarsnota actualiseert de ontwikkeling van de inkomsten en uitgaven in het begrotingsjaar 2012. De stand Miljoenennota 2013 (Vermoedelijke Uitkomsten) is daarbij het uitgangspunt en mutaties worden ten opzichte hiervan gepresenteerd. Gelijktijdig met de Najaarsnota worden de hiermee samenhangende suppletoire begrotingswetten aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden.

De belasting- en premieontvangsten kennen een tegenvaller van 1,2 miljard euro (0,2 procent bbp). Aan de uitgavenzijde doet zich daarentegen in 2012 een aantal (incidentele) meevallers voor met een gezamenlijke omvang van 1,4 miljard euro (0,2 procent bbp). De tegenvallende ontvangsten vallen weg tegen de meevallende uitgaven waardoor het EMU-saldo 2012 naar huidige inzichten toch nog uitkomt op de raming ten tijde van de Miljoenennota 2013 van – 3,8 procent bbp. Tegelijkertijd stelt een dergelijk omvangrijk tekort het kabinet nog voor forse uitdagingen. De EMU-schuld bedraagt naar verwachting 70,5 procent bbp voor 2012. De EMU-schuld komt naar verwachting een procentpunt lager uit dan waar in de Miljoenennota 2013 rekening mee is gehouden.

Deze nota gaat achtereenvolgens in op de ontwikkeling van de uitgaven (paragraaf 2), de ontwikkeling van de inkomsten (paragraaf 3) en de gevolgen voor het EMU-saldo en de EMU-schuld (paragraaf 4). Daarnaast wordt in de laatste paragraaf ingegaan op de ontwikkeling van de overheidsfinanciën op Europees niveau.

Bijlage 1 geeft een overzicht van de budgettaire kerngegevens. Bijlage 2 geeft het budgettaire overzicht interventies ten behoeve van de financiële sector. Bijlage 3 bevat de Verticale Toelichting.

2. Het uitgavenbeeld

Het uitgavenkader laat een onderschrijding van 1,4 miljard euro zien; zie tabel 2.1.

Tabel 2.1 Kadertoetsing (in miljarden euro; «-» is onderschrijding)

	2012 ¹
Totaalkader Miljoenennota 2013	0,0
Totaalkader Najaarsnota 2012	- 1,4
Rijksbegroting in enge zin Miljoenennota 2013	- 1,8
Rijksbegroting in enge zin mutatie Najaarsnota 2012	- 1,1
Rijksbegroting in enge zin Najaarsnota 2012	- 3,0
Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt Miljoenennota 2013	0,7
Sociale Zekerheid mutatie Najaarsnota 2012	- 0,3
Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt Najaarsnota 2012	0,4
Budgettair Kader Zorg Miljoenennota 2013	1,2
Budgettair Kader Zorg mutatie Najaarsnota 2012	0,0
Budgettair Kader Zorg Najaarsnota 2012	1,2

¹ Vanwege afronding wijkt de som der delen af van het totaal.

Het kader Rijksbegroting in enge zin (RBG-eng) heeft op dit moment een onderschrijding van 3,0 miljard euro, terwijl het kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (SZA) en het Budgettair Kader Zorg (BKZ) een overschrijding laten zien van respectievelijk 0,4 en 1,2 miljard euro. Onderstaand wordt per budgetdisciplinesector een overzicht gegeven van de mutaties sinds Miljoenennota 2013.

Rijksbegroting in enge zin

Tabel 2.2 geeft de uitgavenontwikkeling onder het kader RBG-eng weer sinds Miljoenennota 2013. Onder het kader RBG-eng is de onderschrijding met 1,1 miljard euro toegenomen. Op dit moment bedraagt de onderschrijding 3,0 miljard euro.

Tabel 2.2 Kadertoetsing RBG-eng (in miljarden euro; «-» is onderschrijding)

	2012 ¹
Miljoenennota 2013	- 1,8
Onderuitputting diverse begrotingen	- 0,7
EU-afdrachten	- 0,4
Kasschuif compensatie langstudeerders	0,1
Overig	- 0,1
Najaarsnota 2012	- 3,0

¹ Vanwege afronding wijkt de som der delen af van het totaal.

Op diverse begrotingen vindt onderuitputting plaats. Dit is als volgt verdeeld over de verschillende departementale begrotingen.

Tabel 2.3 Specifieke onderuitputting Najaarsnota (in miljoenen euro)

Begroting	Totaal
Infrastructuur	- 164
HGIS	- 155
Defensie	- 136
OCW	- 132
Financiën	- 78

Begroting	Totaal
Overig	- 28
Totaal	- 693

De Verticale Toelichting (VT) in bijlage 3 geeft een overzicht van en een toelichting op deze onderuitputting.

De EU-afdrachten voor 2012 zijn met ruim 0,4 miljard euro neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling heeft drie oorzaken. Ten eerste is tot op heden geen overeenstemming bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement over een additionele EU-begroting à 6 miljard euro netto (9 miljard euro meer uitgaven en 3 miljard euro meer ontvangsten). Alleen de extra uitgaven voor het solidariteitsfonds à 700 miljoen euro zijn goedgekeurd. Daarmee komen de in de begroting geraamde afdrachten voor dit jaar waarin reeds een additionele EU-begroting voorzien was, 268 miljoen euro lager uit. Ten tweede heeft Nederland in de periode november 2011 tot en met oktober 2012 minder douanerechten geïnd dan eerder werd verondersteld. Omdat de afdracht van douanerechten twee maanden achterlopen bij de inningsdatum, leidt dit tot een meevaller van 46 miljoen euro in begrotingsjaar 2012. Ten derde krijgt Nederland in december ruim 100 miljoen euro teruggestort uit Brussel, vanwege statistische correcties op de btw- en bni-grondslagen over de jaren 1995–2011.

De langstudeerdersmaatregel wordt voor studenten teruggedraaid met terugwerkende kracht vanaf 1 september 2012. Hoger onderwijsinstellingen zijn verzocht om te stoppen met de inning van het verhoogd collegegeld en het reeds geïnde verhoogd collegegeld terug te betalen. De middelen die voor het terugdraaien van de maatregel kunnen worden ingezet voor 2012–2013 stonden nu volledig op 2013. Om de betreffende korting op de rijksbijdrage in 2012 ongedaan te maken, is dus een kasschuif van 2013 naar 2012 nodig.

De post overig bestaat uit een aantal kleine posten, zoals enkele generale mee- en tegenvallers en kasschuiven.

Sociale zekerheid en arbeidsmarkt

Tabel 2.4 geeft de uitgavenontwikkeling onder het SZA-kader weer sinds Miljoenennota 2013. De overschrijding van het SZA-kader is met 0,3 miljard euro teruggelopen en bedraagt nu 0,4 miljard euro.

Tabel 2.4 Kadertoetsing SZA (in miljarden euro; «-» is onderschrijding)

	2012
Miljoenennota 2013	0,7
WW	- 0,2
WAZO/ZW	- 0,1
Toeslagenwet	0,1
Kinderopvangtoeslag	- 0,1
Overig	0,0
Najaarsnota 2012	0,4

Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV over het eerste halfjaar van 2012 worden de geraamde uitgaven aan de WW verlaagd met circa 170 miljoen euro. Rekening houdend met de tegenvallende realisatiecijfers in het derde kwartaal van 2012, is niet de volledige neerwaartse bijstelling van het volume uit de uitvoeringsinformatie van het UWV

overgenomen. Ook de verwachte uitgaven aan zwangerschaps- en bevallingsverlof (WAZO) en de Ziektewet (ZW) worden op basis van uitvoeringsinformatie neerwaarts bijgesteld, met ongeveer 130 miljoen euro. De geraamde uitgaven aan de Toeslagenwet zijn op basis van uitvoeringsinformatie juist opwaarts bijgesteld met ongeveer 80 miljoen euro. De verwachte uitgaven aan de kinderopvangtoeslag zijn op basis van realisatiecijfers van de belastingdienst met 50 miljoen euro verlaagd. De post overig bevat verscheidene kleine bijstellingen waaronder een kleine meevaller op de kinderbijslag en de invulling van de in=uittaakstelling, per saldo 0,0 miljard euro.

Budgettair Kader Zorg

Tabel 2.5 laat de uitgavenontwikkeling onder het kader Zorg zien sinds Miljoenennota 2013. De overschrijding van het kader Zorg bedraagt 1,2 miljard euro.

Tabel 2.5 Kadertoetsing Zorg (in miljarden euro; «-» is onderschrijding)

	2012
Miljoenennota 2013	1,2
Mutaties	0,0
Najaarsnota 2012	1,2

De voorlopige realisatiecijfers over de uitgaven 2012, die in oktober door het CVZ zijn opgeleverd, geven geen aanleiding tot bijstelling van het beeld zoals gepresenteerd in de Miljoenennota 2013. De overschrijding van het Budgettair Kader Zorg is mede daarom, afgerond op miljarden, niet gewijzigd ten opzichte van de overschrijding bij Miljoenennota 2013.

Mutaties niet relevant voor het kader

Tabel 2.6 geeft een overzicht van de mutaties die niet relevant zijn voor het uitgavenkader.

Tabel 2.6 Netto uitgaven niet relevant voor het uitgavenkader (in miljarden euro)

	2012
Hogere aardgasbaten	- 0,1
Boedeluitkering IJsland	- 0,1

De raming voor de aardgasbaten is opwaarts bijgesteld met 0,1 miljard euro naar aanleiding van een hoger verwacht productievolume en een gunstige commerciële ontwikkeling bij de verkoop van Nederlands aardgas.

Na een boedeluitkering uit de failliete IJslandse bank Landsbanki in december 2011 (443 miljoen euro) en een uitkering in mei 2012 (197,3 miljoen euro) is er nu een derde uitkering van ruim 93,5 miljoen euro ontvangen. Er is nu ongeveer 734 miljoen euro binnengekomen op een totale uitkering in 2008/2009 van 1,428 miljard euro (≈50%). De verwachting van IJsland is dat de boedel uiteindelijk toereikend zal zijn voor een volledige recuperatie van de hoofdsom.

Bij de rente-uitgaven in de begroting van de staatsschuld is een eenmalige mutatie van 452 miljoen euro opgenomen die betrekking heeft op 2009, 2010 en 2011 en heeft daarmee geen gevolgen voor het EMU-saldo 2012. Deze mutatie betreft een administratieve correctie en wordt verder toegelicht in de tweede suppletore begroting van IX-A.

3. Inkomsten

De raming van de belasting- en premieontvangsten 2012 is ten opzichte van de Miljoenennota 2013 met 1,2 miljard euro neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling is voornamelijk gebaseerd op de gerealiseerde ontvangsten over 2012 tot en met de maand oktober.

Tabel 3.1 Mutatie van de belasting- en premieontvangsten 2012 op EMU-basis (in miljarden euro)

	Stand MN 2013	Stand NJN 2012	Mutatie
Totaal belastingen en premies op EMU-basis	223,1	221,8	- 1,2
w.v. belastingen en premies volksverzekeringen	171,0	169,7	- 1,2
w.v. premies werknemersverzekeringen	52,1	52,1	0,0

De neerwaartse bijstelling van de inkomsten betreft een aantal belastingsoorten. Verreweg de grootste bijstelling (- 0,6 miljard euro) vindt plaats bij de vennootschapsbelasting. Daarnaast zijn er negatieve mutaties bij de overdrachtsbelasting, de energiebelasting en de belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm). Deze neerwaartse bijstellingen zijn gebaseerd op de gerealiseerde ontvangsten over 2012 tot en met de maand oktober. De verwachtingen over de ontvangsten uit de overige belastingsoorten en premies werknemersverzekeringen zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van de stand Miljoenennota 2013.

De raming van de vpb over 2012 is met - 0,6 miljard euro bijgesteld. Zowel de realisaties in de tweede helft van dit jaar als het niveau van de aanslagoplegging tot en met oktober geven aanleiding tot deze bijstelling. De ontvangsten uit de bpm kennen ten opzichte van de Miljoenennota een tegenvaller van 0,3 miljard euro. Deze bijstelling volgt uit de gerealiseerde ontvangsten en is in lijn met de ontwikkeling van verkoop van nieuwe auto's waarbij de trend van een steeds kleiner en zuiniger wagenpark zich nog steeds doorzet. Op basis van de meest recente realisaties is tevens de raming van de overdrachtsbelasting neerwaarts bijgesteld (0,1 miljard euro). Ten slotte is sprake van een tegenvaller van 0,2 miljard euro bij ontvangsten uit de energiebelasting (onderdeel van de belastingen op milieugrondslag).

Tabel 3.2 Mutatie belasting- en premieontvangsten 2012 EMU-basis uitgesplitst (in miljarden euro)

	Mutatie
Kostprijsverhogende belastingen	- 0,6
Omzetbelasting	0,0
Accijnzen	0,0
Belastingen van rechtsverkeer (overdrachtsbelasting en assurantiebelasting)	- 0,1
Belastingen op milieugrondslag (w.o. energiebelasting)	- 0,2
BPM/MRB	- 0,3
Overige kostprijsverhogende belastingen	0,0
Belastingen en premies volksverzekeringen op inkomen, winst en vermogen	- 0,6
Loon- en inkomstenheffing	0,0
Dividendbelasting	0,0
Vennootschapsbelasting	- 0,6
Successierechten	0,0
Overige belastingen op inkomen, winst, vermogen en niet nader toe te rekenen belastingontvangsten	0,0

	Mutatie
Totaal belastingen en premies volkverzekeringen	- 1,2
Premies werknemersverzekeringen	0,0
Totaal belastingen en premies	- 1,2

4. EMU-saldo en EMU-schuld

Naar huidige inzichten komt het EMU-saldo uit op een tekort van 3,8 procent bbp voor 2012.

Tabel 4.1 Ontwikkeling EMU-saldo sinds Miljoenennota 2013 (in procenten bbp)

	2012
EMU-saldo Miljoenennota 2013	- 3,8
Inkomsten	- 0,2
EU-afdrachten	0,1
Overige uitgaven	0,1
Najaarsnota 2012	- 3,8

Het EMU-saldo is gelijk aan de raming ten tijde van de Miljoenennota 2013. De EU-afdrachten en de overige uitgaven onder de kaders RBG-eng en SZA laten beide een meevaller zien van 0,1 procent bbp. Hier staat een tegenvaller van de belasting- en premie-inkomsten van 0,2 procent bbp tegenover.

De EMU-schuld bedraagt naar verwachting 70,5 procent bbp voor 2012. Onderstaande tabel geeft de mutatie in de EMU-schuld ten opzichte van de raming bij Miljoenennota 2013 weer.

Tabel 4.2 Ontwikkeling EMU-schuld sinds Miljoenennota 2013 (in procenten bbp)

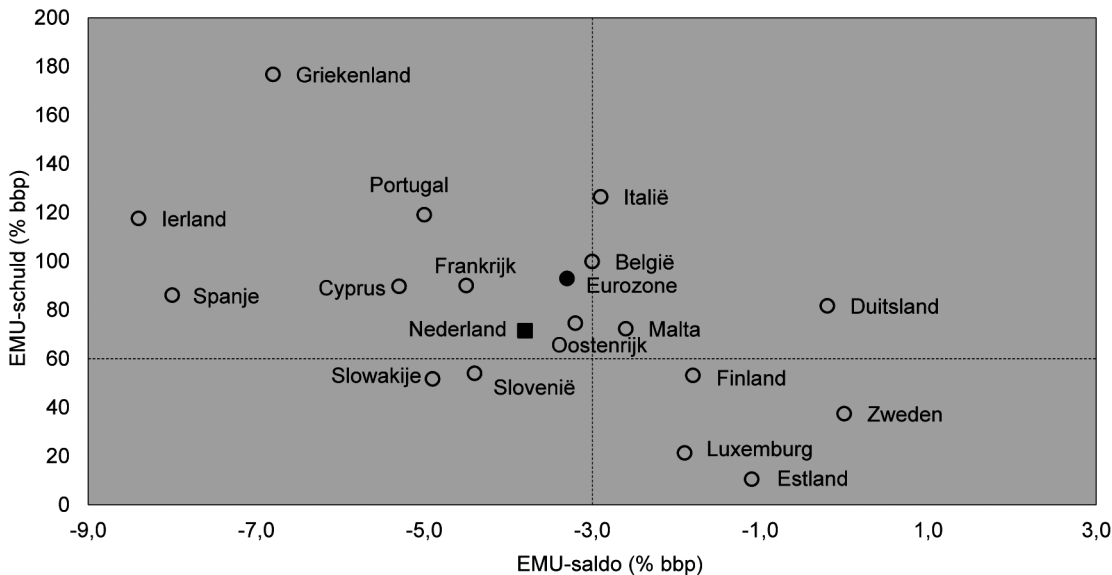
	2012
EMU-schuld Miljoenennota 2013	71,5
EFSF Spanje	- 1,0
Najaarsnota 2012	70,5

In deze raming is de transitie van het Spaanse programma voor de financiële sector van het EFSF naar het ESM verwerkt. Op 28 november 2012 is door de Raad van gouverneurs van het ESM de transitie van het Spaanse programma voor de financiële sector van het EFSF naar het ESM aangenomen. Eurostat heeft bepaald dat leningen van het ESM in tegenstelling tot leningen van het EFSF geen effect hebben op de EMU-schuld.

4.1 EMU-saldo en EMU-schuld op Europees niveau

Grafiek 4.1 geeft het EMU-saldo en de EMU-schuld 2012 weer voor de landen van de eurozone op basis van de Najaarsvoorspellingen van de Europese Commissie.

Grafiek 4.1: EMU-saldo en EMU-schuld in de eurozone

Bron: European Economic Forecast – autumn 2012 (Europese Commissie), met uitzondering van Nederland, waarvoor de ramingen uit de Najaarsnota zijn gebruikt.

Het EMU-tekort van de eurozone is naar verwachting gemiddeld 3,3 procent bbp in 2012. Dit is een lichte verslechtering ten opzichte van de voorjaarsramingen (- 3,2 procent bbp). De overheidstekorten in de eurozone dalen ongeveer 0,8 procentpunt ten opzichte van 2011. Bijna alle EU-lidstaten bevinden zich momenteel in de buitensporigtekortprocedure (behalve Duitsland, Bulgarije, Estland, Luxemburg, Zweden en Finland).

De EMU-schuld in de eurozone stijgt en is gemiddeld 92,9 procent bbp in 2012. Dit is een verslechtering van een procentpunt ten opzichte van de voorjaarsramingen (91,8 procent bbp). Wat betreft schuld presteert Nederland aanzienlijk beter dan gemiddeld in de eurozone. De Nederlandse schuld is ongeveer 20 procentpunt lager dan het eurozone gemiddelde. Dit neemt niet weg dat de Nederlandse schuld momenteel hoger is dan de Europese grenswaarde van 60 procent bbp.

De minister van Financiën,
J. R. V. A. Dijsselbloem

BUDGETTAIRE KERNGEGEVENS

Tabel 1: Budgettaire kerngegevens (in miljarden euro)

	2012
Inkomsten (belastingen en sociale premies)	221,8
Netto uitgaven onder de kaders	246,9
Rijksbegroting in enge zin	112,5
Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt	70,2
Budgettair Kader Zorg	64,3
Overige netto uitgaven	- 5,0
Zorgtoeslag	4,6
Gasbaten	- 12,1
Overig	2,5
Totale netto uitgaven	241,9
EMU-saldo centrale overheid	- 20,1
EMU-saldo lokale overheden	- 2,9
Feitelijk EMU-saldo	- 23,0
Feitelijk EMU-saldo (in % bbp)	- 3,8%
EMU-schuld	434
EMU-schuld (in % bbp)	71,5%
Bbp	607

Tabel 1. Budgettair overzicht crisismaatregelen (in miljoenen euro)

Sinds het najaar van 2008 heeft het kabinet interventies gepleegd om het financiële stelsel gezond te houden en de rust te helpen herstellen in de financiële wereld. Onderstaande tabel geeft een actueel overzicht van de budgettaire gevolgen van deze interventies.

NJN 2012 (bedragen in € mln.)	2008 2010	2011	2012
A. Verwerving Fortis/RFS/AA			
1. ABN AMRO Group N.V. – ASR Verzekeringen	27 971	27 955	27 955
N.V. – RFS Holdings B.V. (incl. Z-share en residual N-share)			
2. Overbruggingskrediet (voormalig Fortis)	4 575	3 750	3 750
3. Aflossingen (voormalig Fortis)		– 825	0
4. Renteontvangsten overbruggingskredieten Fortis	– 1 374	– 169	– 152
5. Dividend ABN Amro Group N.V.	0	– 200	– 50
6. Dividend ASR Verzekeringen N.V.	0	0	– 71
7. Dividend RFS Holdings B.V.	– 6	0	0
Capital Relief Instrument ABN-AMRO			
8. Garantieverlening (geëffectueerd)	32 611		
9. Afname voorwaardelijke verplichting	– 32 611		
10. Premieontvangsten	– 193	0	0
Counter Indemnity ABN-AMRO			
11. Garantieverlening (geëffectueerd)	950		
12. Premieontvangsten	– 26	– 26	– 26
Δ Staatsschuld	30 844	– 1 236	– 299
B. Kapitaalverstrekkingsfaciliteit (€ 20 mld.)			
13. Verstrekt kapitaal ING	10 000		
14. Verstrekt kapitaal Aegon	3 000		
15. Verstrekt kapitaal SNS Reaal	750		
16. Aflossing ING	– 5000	– 2 000	– 750
17. Aflossing Aegon	– 1500	– 1 500	
18. Aflossing SNS Reaal	– 185		
19. Couponrente ING	– 684		– 34
20. Couponrente Aegon	– 177		
21. Couponrente SNS Reaal	– 39		
22. Repurchase fee ING	– 347	– 1 000	– 341
23. Repurchase fee Aegon	– 160	– 750	
24. Repurchase fee SNS Reaal	0		
Δ Staatsschuld	5 659	– 5 250	– 1 125
C. Back-up faciliteit ING EUR/USD>			
	1,34	1,29	1,27
25. Funding fee (rente + aflossing)	8 248	3 242	2 590
26. Management fee	106	39	33
27. Portefeuilleontvangsten (rente + aflossing)	– 7 877	– 3 012	– 2 377
28. Garantiefee	– 232	– 85	– 73
29. Additionele garantiefee	– 154	– 128	– 110
30. Additionele fee	– 91	– 55	– 48
31. Verhandelbaarheidsfee	–	–	– 15
32. Saldo Back-up faciliteit (25 t/m 31)	0	0	0
33. Meerjarenverplichting aan ING	13 084	10 264	8 063
34. Alt-A portefeuille	16 376	13 934	11 691
Δ Staatsschuld = saldo Back-up faciliteit	0	0	0
D. Garantiefaciliteit bancaire leningen			

NJN 2012 (bedragen in € mln.)	2008 2010	2011	2012
35. Garantieverlening (geëffectueerd)	50 275		
36. Afname voorwaardelijke verplichting	- 11 277	- 5 823	- 14 925
37. Stand openstaande garanties (cumulatief 35-36)	38 998	33 175	18 250
38. Premieontvangsten (gesaldeerd)	- 523	- 361	- 230
39. Schade-uitkeringen	0	0	0
Δ Staatsschuld (excl. nr. 35, 36 en 37)	- 523	- 361	- 230
E1. IJsland			
40. Uitkering DGS Icesave	1 428		
41. Uitvoeringskosten IJslandse DGS door DNB	7		
42. Vordering op IJsland <i>tussenrekening «recovery topping up»</i>	1 329	919	736
43. Opbouw rente op vordering	51	33	21
<i>Totale vordering (42 + reeks 43)</i>	1 380	1 012	769
44. Ontvangsten aflossing lening	0	- 443	- 291
45. Renteontvangsten op lening	0	0	0
E2. Griekenland			
46. Lening Griekenland	1 248	1 946	5
47. Vordering op Griekenland	1 248	3 194	3 199
48. Ontvangsten aflossing lening	0	0	0
49. Premieontvangsten incl. servicefee	- 30	- 115	- 35
50. DNB (niet-relevante-winst) compensatie Griekenland			0
51. Rentevergoeding Griekenland			13
Δ Staatsschuld (excl. nr. 42, 43 en 47)	2 653	1 388	- 308
F. Europese instrumenten			
52. Garantieverlening NL-aandeel EU-begroting	2 946	- 120	
53. Garantieverlening NL-aandeel EFSF (hoofdsom en rente)	25 872	71 910	
54. Garantieverlening NL-aandeel ESM			35 445
55. Garantieverlening aan DNB i.v.m. ophoging middelen IMF		13 610	
56. Deelneming EFSF	1	1	
57. Deelneming ESM			1 829
Δ Staatsschuld (56 en 57)	1	1	1 829
G. Overige gevolgen			
58. Uitvoeringskosten en inhuur externen	62	3	6
59. Terug te vorderen kosten	0	0	0
60. Ontvangen teruggevorderde kosten	- 19	- 5	- 1
Δ Staatsschuld (excl. rente)	38 634	- 5 458	- 133
Staatsschuld cumulatief (excl. rente)	38 634	33 176	33 043
+ schuldeffect garantiëbenutting EFSF		993	13 674
+ meerjarenverplichting aan ING (op transactiebasis)		10 055	8 063
		44 224	54 780
= aandeel interventies in EMU schuld toerekenbare rentelasten	3 979	1 280	1 209

Tabel 2: Overzicht uitstaande interventies – prognose 2012

In de onderstaande tabel staan de vorderingen en verplichtingen welke vanwege de crisis zijn aangegaan. Balansonderdelen zijn hierbij opgenomen tegen historische aankoopprijs conform de bepalingen van de Rijksbegrotingsvoorschriften met betrekking tot departementale jaarverslagen.

(bedragen in € mln.)

Activa	2012	Passiva	2012
A. Verwerving Fortis/ RFS/AA		I: Financiering staatsschuld (excl. rentelasten)	33 043
1. ABN AMRO Group N.V. – ASR Verzekeringen N.V. – RFS Holdings B.V.(incl. Z- en residual N-share)	27 955	II: Financiering uit resultaat	659
2. Overbruggingskrediet Fortis	3 750	III: Financiering overig	46
B. Kapitaalverstrekkingfaci- liteit		toerekenbare rentelasten	6 468
13. Verstrekt kapitaal ING (+16.)	2 250	C. Back-up faciliteit ING	
15. Verstrekt kapitaal SNS Reaal	565	33. Meerjarenverplichting aan ING	8 063
C. Back-up faciliteit ING		Voorziening & incl. onverdeeld resultaat	3 628
34. Alt-A portefeuille	11 691	Technische correctie	103
E1. IJsland			
42. Vordering op IJsland	769		
E2. Griekenland			
47. Vordering op Griekenland	3 199		
F. Europese instrumenten			
56. Deelneming EFSF	2		
57. Deelneming ESM	1 829		
Totale activa:	52 010	Totale passiva:	52 010

Tabel 3: Overzicht toerekenbare kosten en opbrengsten (in miljoenen euro)

In deze tabel vindt een toerekening plaats van kosten en opbrengsten van interventies. Op basis van een grove toerekening is een resultaat op interventies opgenomen.

Tabel 3: Resultaat op interventies – prognose 2012 (bedragen in € mln.)

Toerekenbare kosten	2012	Toerekenbare opbrengsten	2012
Toerekenbare rentelasten	1 209	A. Verwerving Fortis/ RFS/AA	
E1. IJsland		4. Rente overbruggingskrediet Fortis	152
Kosten i.v.m. topping up (netto)	- 21	5. Dividend ABN Amro Group N.V.	50
E2. Griekenland		6. Dividend ASR Verzekering- N.V.	71
51. Rentevergoeding Griekenland	13	12. Premieontvangsten counter indemnity	26
G. Overige gevolgen		B. Kapitaalverstrekkingfaci- liteit	
58. Uitvoeringskosten en inhuur externen	6	22. Repurchase fee ING	375
60. Ontvangen teruggevord- erde kosten	- 1	D. Garantiefaciliteit bancaire leningen	
		38. Premieontvangsten (gesaldeerd)	230
		E1. IJsland	
		43. Opbouw rente op vordering	27
		E2. Griekenland	
		49. Premieontvangsten incl. servicefee	35
Toerekenbare kosten: Resultaat	1 206 - 240	Toerekenbare opbrengsten:	966

Tabel 4: Overzicht uitstaande garanties – prognose 2012

(bedragen in € mln.) – update MJN 2013	2008–2010	2011	2012
A. Verwerving Fortis/RFS/AA			
Counter indemnity	950	950	950
D. Garantiefaciliteit bancaire leningen			
Stand openstaande garanties	38 998	33 175	18 250
F. Europese instrumenten			
Stand openstaande garanties EU begroting	2 946	2 826	2 826
Stand openstaande garanties EFSF^{1,2}	25 872	97 782	97 782
<i>waarvan benut en verwerkt in EMU-schuld:</i>			
– Ierland		498	309
– <i>Portugal</i>		495	655
– <i>Griekenland</i>			6 893
<i>Totaal benut en in EMU-schuld:</i>		993	7 858
Stand openstaande garanties ESM			
Garantie DNB i.v.m. IMF		13 610	35 445
			13 610
Saldo openstaande garanties	68 766	148 343	168 863

¹ In deze raming is de transitie van het Spaanse programma voor de financiële sector van het EFSF naar het ESM verwerkt. Op 28 november 2012 is door de Raad van gouverneurs van het ESM de transitie van het Spaanse programma voor de financiële sector van het EFSF naar het ESM aangenomen. Door de transitie van het Spaanse programma van het EFSF naar het ESM hoeft Nederland geen garanties meer af te geven aan het EFSF ten behoeve van het Spaanse programma voor de financiële sector. Eurostat heeft bepaald dat garanties van lidstaten aan het ESM in tegenstelling tot garanties aan het EFSF geen effect heeft op de EMU-schuldquote.

² Voor de raming van de schuld van de leningen die het EFSF aan Griekenland zal verstrekken is uitgegaan van de huidige beschikbare informatie. Dit wil zeggen dat in de raming ervan uit gegaan wordt dat Griekenland zich houdt aan de afspraken en de tranches worden uitgekeerd conform de Memorandum of Understanding van maart 2012.

De Verticale Toelichting geeft voor alle begrotingen een overzicht van- en een toelichting op de belangrijkste mutaties. Voor een meer gedetailleerde toelichting op wordt verwezen naar de suppletore begrotingswetten.

Leeswijzer

De mutaties zijn gesplitst in drie categorieën:

- 1) Mee- en tegenvallers;
- 2) Beleidsmatige mutaties;
- 3) Technische mutaties.

De laatste categorie omvat alle overboekingen, desalderingen, statistische correcties en mutaties die niet onder een ijklijn vallen. Mutaties worden toegelicht indien ze een bepaalde ondergrens overschrijden. De ondergrens is afhankelijk van de omvang van de begroting en verschilt voor de verschillende categorieën mutaties. De post diversen bevat de mutaties die onder de ondergrens vallen en wordt in principe alleen toegelicht indien zich bijzonderheden voordoen.

De totalen per begroting worden in eerste instantie gepresenteerd exclusief de bedragen die onder de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) vallen. Door middel van een aansluitregel wordt het deel van de begroting dat onder de HGIS valt zichtbaar gemaakt. De laatste regel geeft per begroting de totaalstand inclusief HGIS aan. De mutaties die optreden binnen het HGIS-deel van de begroting worden gepresenteerd en toegelicht in de Verticale Toelichting van alle HGIS uitgaven.

De bedragen in de tabellen zijn in miljoenen euro's.
Door afrondingen kan het totaal afwijken van de som der onderdelen.

De Koning

I DE KONING: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	40,0
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	40,0
Totaal Internationale samenwerking	40,0
Stand Najaarsnota 2012	40,0

I DE KONING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	0,4
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	0,4
Totaal Internationale samenwerking	0,4
Stand Najaarsnota 2012	0,4

Staten-Generaal

IIA STATEN-GENERAAL: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	146,9

	2012
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 1,3
	- 1,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,8
	2,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	1,5
	148,4
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	
Totaal Internationale samenwerking	
	148,4

IIA STATEN-GENERAAL: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	3,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,8
	2,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	2,8
	5,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	
Totaal Internationale samenwerking	
	5,8

Mee- en tegenvallers: diversen

Het project «Audiovisuele faciliteiten» heeft vertraging opgelopen door de Europese aanbesteding.

Technische mutaties: diversen

De ramingen van uitgaven en ontvangsten voor het apparaat van de Tweede Kamer worden aangepast, omdat de ontvangsten samenhangend met de apparaatsuitgaven anders worden geadmistreerd in de boekhouding.

Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

IIB OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	117,8
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,7
	0,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,9
	- 0,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	

	2012
Diversen	1,1
	1,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	0,9
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	118,7
Totaal Internationale samenwerking	118,7
Stand Najaarsnota 2012	118,7

IIB OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	5,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	1,1
	1,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	1,1
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	6,6
Totaal Internationale samenwerking	6,6
Stand Najaarsnota 2012	6,6

Beleidsmatige mutaties: diversen

De Algemene Rekenkamer heeft met de Europese Commissie een Twinning contract afgesloten voor een project in Servië en Irak. Dit jaar heeft de Europese Commissie een voorschot betaald voor de projecten. Een deel van de uitgaven vindt in 2013 plaats. Dit is verwerkt met een kasschuif.

Technische mutaties: diversen

De kosten voor de klachtbehandeling van decentrale overheden valt hoger uit dan geraamd. Dit resulteert in hogere ontvangsten en uitgaven voor de Nationale Ombudsman.

Algemene Zaken

III ALGEMENE ZAKEN: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	62,2
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 3,0
	- 3,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 0,8
	- 0,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 3,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	58,5
Totaal Internationale samenwerking	58,5
Stand Najaarsnota 2012	58,5

III ALGEMENE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	7,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	1,0
	1,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	1,0
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	8,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	8,8

Diversen

Onder deze post valt de budgettaire actualisatie van het bevorderen van eenheid van het regeringsbeleid (- 2,4 mln.). De onderuitputting wordt voor een deel veroorzaakt doordat taakstellingen uit hoofde van het vorige regeerakkoord al in 2012 deels worden ingevuld. Daarnaast leidt ook de sobere uitvoering van de begroting als gevolg van het aftreden van het vorige kabinet tot lagere uitgaven.

Koninkrijksrelaties

IV KONINKRIJKSRELATIES: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	437,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vrijval betalingsachterstanden	- 13,3
	- 13,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vrijval betalingsachterstanden	13,3
	13,3
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	437,5
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	437,5

IV KONINKRIJKSRELATIES: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	78,7
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Vrijval betalingsachterstanden	13,3
	13,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	13,3
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	92,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	92,0

Vrijval betalingsachterstanden

De loketten voor het saneren van betalingsachterstanden zijn in oktober 2011 gesloten. De binnengekomen aanvragen zijn inmiddels beoordeeld. Hetgeen ten behoeve hiervan bij de Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten gereserveerd stond en niet tot besteding is gekomen, valt vrij. Bij Voorjaarsnota is reeds 36 mln. ten gunste gekomen van de algemene middelen, daar komt nu 13 mln. bij.

Buitenlandse Zaken

V BUITENLANDSE ZAKEN: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	6 975,5
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Eu-afdrachten	- 437,2
	- 437,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 437,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	6 538,4
Totaal Internationale samenwerking	4 242,4
Stand Najaarsnota 2012	10 780,8

V BUITENLANDSE ZAKEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	657,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Perceptiekostenvergoedingen	- 15,4
	- 15,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 15,4
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	641,9
Totaal Internationale samenwerking	120,2
Stand Najaarsnota 2012	762,1

EU-afdrachten

De EU-afdrachten voor 2012 zijn met ruim 400 mln. euro neerwaarts bijgesteld. Dit komt doordat er geen overeenstemming is bereikt tussen de Raad en het Europees Parlement over een additionele EU-begroting van 6 mld. euro netto (9 mld. meer aan uitgaven en 3 mld. meer aan ontvangsten). Alleen de extra uitgaven voor het solidariteitsfonds van 700 mln. euro is goedgekeurd. Daarmee komt de voorziening die Nederland bij de Miljoenennota 2013 had getroffen van 300 mln. euro voor een groot deel vrij te vallen. Daarnaast heeft Nederland in de periode november 2011 t/m oktober 2012 minder douanerechten geïnd dan eerder werd verondersteld. Omdat de afdracht van douanerechten twee maanden achterloopt bij de inningsdatum, leidt dit tot een meevaller in begrotingsjaar 2012 van 46 mln. Tenslotte krijgt Nederland in december ruim 100 mln. teruggestort uit Brussel, vanwege statistische correcties op de btw- en bni-grondslagen over de jaren 1995–2011. Per saldo levert dit een meevaller op van ruim 400 mln.

Perceptiekostenvergoedingen

De mutatie aan de ontvangstenkant hangt samen met de mutatie aan de uitgavenkant. Nederland ontvangt 25% van de afgedragen invoerrechten terug als perceptiekostenvergoeding.

Veiligheid en Justitie

VI VEILIGHEID EN JUSTITIE: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	11 396,5
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	25,0
Tegenvaller rechtsbijstand	- 2,0
Diversen	
	23,0
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Griffierechten	40,0
Inzet loon en prijsbijstelling	- 99,9
Diversen	10,5
	- 49,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	9,6
	9,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 16,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	11 379,7
Totaal Internationale samenwerking	33,1
Stand Najaarsnota 2012	11 412,7

VI VEILIGHEID EN JUSTITIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	1 225,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Tegenvaller boete en transactiegeleden	- 18,4
Diversen	2,0
	- 16,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 10,0
	- 10,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	10,6
	10,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 15,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	1 209,2
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	1 209,2

Tegenvaller rechtsbijstand

Bij de rechtsbijstand doet zich een tegenvaller van 25 mln. voor. De instroom van toevoegingsaanvragen voor straf en civiele zaken is hoger dan geraamd.

Griffierechten

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte/Verhagen was verhoging van de griffierechten opgenomen. Dit voorjaar is bij begrotingakkoord 2013 besloten deze verhoging niet door te voeren. Door het vervallen van het wetsvoorstel griffierechten is een dekkingsprobleem van circa 40 mln. ontstaan. Om te voorkomen dat de Raad voor de Rechtspraak hierdoor in 2012 moet interen op zijn reserves, wordt de bijdrage aan de rechtspraak met 40 mln. verhoogd.

Inzet loon en prijsbijstelling

De loon- en prijsbijstelling tranche 2012 wordt gedeeltelijk ingezet om tegenvallers te dekken.

Tegenvaller boete en transactiegelden

Op boeten en transacties doet zich een tegenvaller voor van 18,4 mln. De instroom van beschikkingen uit staandehoudingen blijft als gevolg van de in het voorjaar gevoerde acties van de politie achter bij de ramingen. Ook de uitstroom van betaalde strafbeschikkingen blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat het traject van inning langer duurt dan oorspronkelijk geraamd.

Diversen

De grootste mutatie binnen de post diversen betreft de kansspellicenties. In het regeerakkoord van het kabinet Rutte/Verhagen was aangekondigd dat een licentiefee zou worden geïntroduceerd voor het verkrijgen van vergunningen voor de exploitatie van internetkansspelen en loterijen. Deze maatregel zou 10 mln. opleveren en is bij begrotingsakkoord 2013 teruggedraaid vanaf 2013.

Binnenlandse Zaken

VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	5 048,4
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 17,3
	- 17,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Programma kwaliteitssprong Rotterdam-zuid	30,0
Startersleningen	20,0
Vrijval inburgering	- 15,5
Diversen	- 14,9
	19,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage kwaliteitsprogramma Rotterdam zuid	- 30,0
Diversen	25,9

	2012
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 4,1 - 1,7
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	5 046,7
Totaal Internationale samenwerking	0,5
Stand Najaarsnota 2012	5 047,2

**VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES:
NIET-BELASTINGONTVANGSTEN**

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	804,1
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	1,2
	1,2
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	25,3
	25,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	26,5
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	830,6
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	830,6

Diversen (mee- en tegenvallers)

Dit betreft onder andere een correctie van de ODA-toerekening voor asiel op basis van actualisatie variabele instroom asiel (- 11,6 mln.) en een vertraging bij de uitvoering van het programma «innovatieregelingen gebouwde omgeving» (- 4,4 mln.).

Programma Kwaliteitssprong Rotterdam-Zuid

In het kader van het nationaal Programma kwaliteitssprong Rotterdam-Zuid wordt eenmalig aan de gemeente Rotterdam ter ondersteuning van de fysieke aanpak in de focuswijken 30 mln. beschikbaar gesteld (co-financiering).

Startersleningen

Ten behoeve van de leningfaciliteit voor starters van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland wordt op de begroting van BZK in 2012 incidenteel 20 mln ingezet.

Inburgering

Een deel van het budget dat beschikbaar is voor inburgering wordt in 2012 niet besteed, omdat aanvragen, wensen en claims van meerdere gemeenten bij het afronden van de oude Wet Inburgering (die loopt t/m 2012) zijn afgewezen.

Diversen (beleidsmatige mutaties)

Deze post bestaat uit meerdere mutaties. In afwachting van de uitwerking van het project Symbolon (samenwerking met MIVD) zijn minder SIGINT-middelen (middelen voor het ontvangen van niet-kabelgebonden telecommunicatie aangeschaft, – 2,3 mln.). Een deel van de prijsbijstelling 2012 wordt aangewend voor Rotterdam-Zuid (– 4,1 mln.). Vanwege de demissionaire status van het kabinet is een aantal vacatures niet ingevuld en zijn minder externen ingehuurd (– 4,5 mln.).

Diversen (technische mutaties)

Dit betreft met name hogere uitgaven door SSC-ICT Den Haag (18,7 mln.). SSC-ICT werkt voor de ministeries van BZK, IenM, SZW en VWS. Deze departementen betalen voor de dienstverlening. Tegenover de hogere uitgaven staan hogere ontvangsten.

Onderwijs, Cultuur en wetenschap

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	34 139,0
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijstelling raming studiefinanciering	– 80,0
Diversen beroepszaak T.U. delft	26,1
Diversen	– 18,9
	– 72,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Intertemporele compensatie frictiekosten cultuur	44,0
Intertemporele compensatie langstudeerders	62,0
Intertemporele compensatie professionalisering lerarenopleid	– 16,0
Diversen	– 36,1
	53,9
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	13,7
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	20,0
	33,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	14,7
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	34 153,7
Totaal Internationale samenwerking	70,1
Stand Najaarsnota 2012	34 223,9

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	1 169,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Afrekeningen gemeenten	37,0
Diversen bijstelling autonome raming	– 15,0
Diversen	6,4
	28,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	13,4
Niet tot een ijklijn behorend	

	2012
Diversen	- 5,0
	8,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	36,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	1 206,8
Totaal Internationale samenwerking	1 206,8
Stand Najaarsnota 2012	1 206,8

Bijstelling raming studiefinanciering

Het totaal aan uitgaven voor de prestatiebeurs valt lager uit, omdat er in 2012 minder prestatiebeurzen (basis- en aanvullende beurs) worden omgezet in een gift dan eerder geraamd. Ook bij de reisvoorziening (onderdeel prestatiebeurs) worden minder uitgaven verwacht. Voorts zijn er in het mbo/bol minder deelnemers met studiefinanciering dan geraamd.

Diversen beroepszaak T.U. Delft

De rechter heeft een terugvordering van OCW op de Technische Universiteit Delft in verband met de brand op de faculteit bouwkunde in 2008 ongegrond verklaard. De terugvordering wordt ingetrokken.

Intertemporele compensatie frictiekosten cultuur

Dit betreft een kasschuif voor 2013 naar 2012 vanwege vervroegde betalingen van frictiekosten voor cultuurinstellingen waarvan de subsidie geheel of gedeeltelijk wordt beëindigd per 1 januari 2013 en die daarom in 2012 hun organisatie (deels) ontmantelen.

Intertemporele compensatie langstudeerders

De langstudeerdersmaatregel voor studenten wordt teruggedraaid. HO-instellingen is verzocht om te stoppen met de inning van het verhoogd collegegeld en het reeds geïnde verhoogd collegegeld terug te betalen. Om de betreffende korting op de rijksbijdrage ongedaan te maken, is een kasschuif van 2013 naar 2012 nodig.

Afrekeningen gemeenten

Gemeenten hebben in de periode 2006–2010 middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Een gedeelte van deze uitkering is in deze vierjaarlijkse periode niet besteed.

Nationale Schuld

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS): UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	16 979,30
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 39,4
	- 39,4

	2012
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	12,7
	<hr/> 12,7
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Correctieboeking dsl 2015	451,7
Mutatie sociale fondsen	- 246
Diversen	5
	<hr/> 210,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	184
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	17 163,30
Totaal Internationale samenwerking	0
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	17 163,30

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS): NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	2 336,70
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	9
	<hr/> 9
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 1,8
	<hr/> - 1,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	7,2
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	2 343,90
Totaal Internationale samenwerking	0
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	2 343,90

Correctieboeking dsl 2015

PM

Diversen (technische uitgaven; mee- en tegenvallers)

De apparaatuitgaven worden hoger omdat de veilingkosten dit jaar hoger waren. Dit komt onder andere door de uitgifte van twee dollarleningen, deze waren niet geraamd.

Diversen (beleidsmatige uitgaven; mee- en tegenvallers)

Gewijzigde inzichten in de ontwikkeling van het tekort alsmede de veronderstelde rente leiden tot aanpassingen in de rentebaten en rentelasten op de schuld.

Mutaties in rekening-courant en deposito's (mutaties sociale fondsen)

Een daling van het rekening-courantsaldo van een deelnemer aan het schatkistbankieren telt als uitgave voor de Staat. De verhoging van het rekening-courantsaldi wordt grotendeels veroorzaakt door ontwikkelingen bij sociale fondsen.

Rentebaten kasbeheer (diversen)

De raming voor rentebaten kasbeheer is aangepast als gevolg van een wijziging van de rekenrente en een aanpassing van de verstrekte middelen.

Financiën

IXB FINANCIEN: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	11 142,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Heffings- en invorderingsrente	- 110,0
Kasschuif apparaat	- 35,0
Schadeuitkeringen ekv	- 60,0
Diversen	- 10,5
	- 215,5
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	4,9
Niet tot een ijklijn behorend	
labf	132,0
Diversen	37,6
	174,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 40,9
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	11 102,0
Totaal Internationale samenwerking	161,0
Stand Najaarsnota 2012	11 262,9

IXB FINANCIEN: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	6 743,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Heffings- en invorderingsrente	- 120,0
Ontvangsten boetes en schikkingen	17,0
Vervreemding rvob	- 30,0
Diversen	15,4
	- 117,6
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Boedeluitkering ijsland	93,6
labf	131,0
Diversen	20,3
	244,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	127,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	6 870,4
Totaal Internationale samenwerking	8,8
Stand Najaarsnota 2012	6 879,1

Heffings- en invorderingsrente

De uitgavenraming is als gevolg van de lage rentestand met 110 mln. neerwaarts bijgesteld. De ontvangstenraming is neerwaarts bijgesteld met 120 mln., onder anderen als gevolg van de lage rentestanden. Per saldo resulteert een tegenvaller van 10 mln.

Kasschuif apparaat

Deze mutatie betreft een kasschuif bij de apparaatuitgaven van de Belastingdienst. De kasschuif bedraagt 35 mln. en is onder anderen voor noodzakelijke uitgaven – zoals investeringen in detectiesystemen ten behoeve van douanecontroles – die in 2013 in plaats van in 2012 zullen worden gerealiseerd.

Schadeuitkeringen exportkredietverzekeringen

In 2012 zijn tot op heden minder schades uitgekeerd dan werd verwacht. Op basis van deze ontwikkeling worden de geraamde schade-uitkeringen neerwaarts bijgesteld.

Diversen (uitgaven; beleidsmatige mutaties)

Onder deze post vallen onder anderen een meevaller bij de apparaatuitgaven (4,4 mln.), lager dan begrote uitgaven bij de muntcirculatie (4,6 mln.) en lagere uitvoeringskosten bij staatsdeelnemingen (2,4 mln.).

IABF (Illiquid Asset Back-up Faciliteit)

Doordat elke dollar die binnenkomt wordt gebruikt om de verplichting onder de IABF versneld af te bouwen, is de raming van de funding fee opwaarts bijgesteld (zie ook toelichting ontvangsten IABF).

Diversen (uitgaven; technische mutaties; niet tot een kader behorend)

Onder deze post vallen verschillende overboekingen naar het btw-compensatiefonds.

Ontvangsten boetes en schikkingen

Er zijn meer boeteontvangsten en minder ontvangsten als gevolg van schikkingen gerealiseerd.

Vervreemding RVOB

De verkoopopbrengsten blijven door de slechte economische omstandigheden achter bij de raming. De verwachting is dat een deel van de opbrengsten in 2013 wordt gerealiseerd.

Diversen (ontvangsten; beleidsmatige mutaties)

Onder deze post vallen onder anderen een meevaller bij de beheersontvangsten van het RVOB (5,5 mln.) en een hoger dan geraamd dividend van staatsdeelnemingen (10,7 mln.).

Boedeluitkering IJsland

Dit betreft de derde boedeluitkering uit de failliete IJslandse bank Landsbanki.

IABF

De raming van de portefeuilleontvangsten is opwaarts bijgesteld ten opzichte van de raming in de 1e supplettoire begroting voor 2012. De opwaartse bijstelling van de portefeuilleontvangsten is het gevolg van enerzijds vervroegde aflossingen op de hypotheeken en anderzijds

verliezen die achterblijven bij de verliezen waarmee in de raming rekening was gehouden.

Diversen (uitgaven; technische mutaties)

Deze post bevat onder anderen een opwaartse bijstelling van 19 mln. van de raming van renteontvangsten op de Griekse Leningen Faciliteit (GLF).

Defensie

X DEFENSIE: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	8 005,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aflossen lening	80,0
Bijstelling exploitatie	- 65,0
Bijstelling investeringen	- 65,0
Bijstelling pensioenen	50,0
Doorschrijven schadeloosstelling veteranen naar 2013	- 33,7
Doorwerking ontvangsten	- 30,5
Doorwerking ontvangsten (afroming winst IVENT)	21,1
Doorwerking ontvangsten (terugstorting sbk sso)	21,2
Vrijval nominaal en onvoorzien	- 102,6
Diversen	- 25,6
	- 150,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,7
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 27,4
	- 26,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 176,9
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	7 828,8
Totaal Internationale samenwerking	210,0
Stand Najaarsnota 2012	8 038,8

X DEFENSIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	412,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afdracht b/l dienst moederdepartement	21,1
Bijstelling verkoopopbrengsten	- 33,4
Doorwerking ontvangsten (terugstorting sbk sso)	21,2
Diversen	- 9,1
	- 0,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 0,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	412,2
Totaal Internationale samenwerking	1,4
Stand Najaarsnota 2012	413,6

Aflossing lening

Voor het project «Nieuwbouw Gilze Rijen» wordt de lening uit eerdere jaren afgelost.

Bijstellen exploitatie

Het bijstellen van de exploitatie is onder meer een gevolg van het neerwaarts bijstellen van brandstofbudgetten, de instandhoudingbudgetten en de lagere raming voor 2012 voor de overige exploitatie-uitgaven, met name op het gebied van kleding en overige persoonsgebonden uitrusting.

Bijstelling investeringen

Door het gewijzigde leveringsschema voor de projecten IGV en genie- en doorbraaktanks, het doorschuiven van de deelbetalingen voor de projecten patrouillevoertuigen en Chinook en het niet tijdig verwerven en leveren van diverse kleine investeringsprojecten zijn investeringen neerwaarts bijgesteld.

Bijstelling pensioenen

De raming voor pensioenen is bijgesteld op basis van een herzien betalingschema.

Doorschuiven schadeloosstelling veteranen naar 2013.

Een deel van het gereserveerde bedrag voor de schadeloosstelling veteranen schuift door naar 2013, omdat naar verwachting dit jaar niet van alle belanghebbenden de aanspraak op de regeling vastgesteld kan worden.

Overhevelingen van/naar andere departementen

Er zijn diverse overhevelingen met andere departementen voor een totaalbedrag van per saldo 0,7 mln. verwerkt, waaronder de bijdrage van Ministerie van Veiligheid en Justitie aan het programma Experimenteeromgeving Bewaken en Beveiligen (2 mln.) en de incidentele bijdrage van Defensie aan Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een uitbreiding- en vervangingsinvesteringen door de oorlogsgravenstichting (1,9 mln.).

Doorwerking van de ontvangsten

De uitgavenbegroting is neerwaarts bijgesteld als gevolg van de doorwerking van de ontvangsten op de uitgaven. De belangrijkste wijzigingen in de ontvangsten staan hier apart genoemd en zijn: een andere fasering van de opbrengsten uit verkoop van materieel en onroerende zaken (30,5 mln.), de afroming van de winst van IVENT bij Commando Diensten Centra (CDC) (21,1 mln.) en het terugstorten van de opgebouwde voorziening wachtgelden van de baten- en lastendiensten naar het moederdepartement (21,2 mln.).

Vrijval nominaal onvoorzien

Dit betreft de nog niet uitgedeelde budgetten op het artikel nominaal en onvoorzien, voor de financiering van de gewijzigde ABP-premie en de premie sociale lasten (38 mln.) en voor de uitdeling van de prijsbijstelling naar de defensieonderdelen (64,6 mln.).

Diversen

Deze post bestaat uit verschillende mutaties waaronder de rente die Defensie afdraagt voor de periode 2013 tot en met 2018 met betrekking tot de EMU-lening die is aangegaan voor deelneming aan het JSF programma (13,7 mln). De rentebedragen voor de gehele periode worden geheel in 2012 verwerkt. Daarnaast bestaat deze post uit een doorwerking aan de uitgavenkant van minder inkomsten van geneeskundige zorg (6 mln.)

Technische mutaties

Diversen

Deze post bestaat uit de vrijgave van de hoofdsom van een ABP-lening plus rente. In het kader van het volledig op kapitaaldekking brengen van de militaire ouderdomspensioenen is Defensie met ABP een aantal leningen overeengekomen, waarvoor het ministerie van Financiën de middelen beschikbaar stelt. Door een storting in het vermogenssurplus in 2011 is voor 2012 geen lening benodigd. De lening voor 2012, die als niet-relevant aan de uitgavenzijde van de begroting van Defensie is toegevoegd, vervalt hiermee en de hiervoor gereserveerde middelen vallen vrij aan het Ministerie van Financiën.

Afdracht batenlastendienst moederdepartement

Dit betreft de winstafdracht van 21,2 mln. door IVENT aan het moederdepartement.

Bijstelling verkoopopbrengsten

De ontvangstenbegroting is neerwaarts bijgesteld met 33,4 mln. Dit wordt deels veroorzaakt door een andere fasering van de opbrengsten uit verkoop van materieel (11,4 mln.) bij Defensie Materieel Organisatie (DMO). Onder meer de verwachte deelontvangsten van de uitgestelde verkoop van Leopard II tanks worden niet meer in 2012 gerealiseerd. De neerwaartse bijstelling wordt ook veroorzaakt door een andere fasering van de opbrengsten onroerende zaken (22 mln.) bij het Commando Diensten Centra (CDC).

Doorwerking ontvangsten (terugstorting sbk sso)

Dit betreft het terugstorten van de opgebouwde voorziening wachtgelden van de baten-lastendiensten naar het moederdepartement van 21,2 mln..

Diversen

Hieronder vallen diverse ontvangsten bijstellingen: de verlaging van de opbrengsten inzet Vessel Protection Detachments (VPD) (6 mln.), minder inkomsten van geneeskundige zorg (6 mln.) en inkomsten uit subsidie project EU Visa Information System bij de KMar van 2,9 mln.

Infrastructuur en Milieu

XII INFRASTRUCTUUR EN MILIEU: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	10 725,3
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	

	2012
Bijdrage rud's (via prov. fonds en gem.fonds)	25,0
Geluidsisolatie Schiphol herziening van raming	- 17,5
Prijsbijstelling infrastructuurfonds	- 126,5
Verdeling prijsbijstelling tranche 2012.	128,5
Diversen	- 19,8
	- 10,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Decentralisatie projecten	- 49,4
Overboeking naar provinciefonds ivm rsp Zuiderzeelijn	- 38,6
Diversen	- 129,0
	- 217,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 227,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	10 498,1
Totaal Internationale samenwerking	69,3
	10 567,4

XII INFRASTRUCTUUR EN MILIEU: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	76,3
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,4
	0,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	0,4
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	76,7
Totaal Internationale samenwerking	
	76,7

Bijdrage rud's

In het bestuurlijk overleg van 28 juni jongstleden zijn de minister van Infrastructuur en Milieu, de VNG en het IPO tot een akkoord gekomen betreffende de compensatie voor de transitiekosten van het proces van de Regionale Uitvoeringdiensten. Alle partijen gaan akkoord met een eenmalige tegemoetkoming van 25 mln., zodat de terugverdientijd kan worden bekort. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de fondsen middels de verhoudingen die blijken uit het onderzoek naar de terugverdientijd. Er wordt om die reden 19,2 mln. toegevoegd aan het Gemeentefonds en 5,8 mln. aan het Provinciefonds.

Geluidsisolatie Schiphol herziening van raming

Teneinde het project Geluidsisolatie Schiphol (GIS-3) in lijn te brengen met de meest actuele raming van het kasritme wordt ruim 17 mln. niet in 2012 maar in latere jaren uitgegeven. Een fors deel (13 mln.) heeft betrekking op de onderuitputting van GIS-3. Daarnaast is de raming bijgesteld als gevolg van de motie Hofstra (kamerstuk 2001-2002, 27 603, nr. 74). Door deze motie kunnen eigenaren niet worden verplicht om hun woningen te verlaten/verkopen.

Prijsbijstelling Infrastructuurfonds

De prijsbijstelling tranche 2012 wordt verdeeld en overgemaakt naar het Infrastructuurfonds.

Verdeling prijsbijstelling tranche 2012

De prijsbijstelling 2012 wordt verdeeld over de verschillende artikelen binnen hoofdstuk 12.

Diversen beleidsmatige mutaties

Deze mutatie bestaat uit verschillende vertragingen op projecten zoals Euro 6 en Euro 5 programma's, Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit en de aanbesteding bij Twente. Verder omvat deze post een onderuitputting op het apparaat.

Decentralisatie projecten

Verschiedende projecten binnen de gebiedsontwikkeling worden een verantwoordelijkheid van gemeentes en provincies. De budgetten voor deze projecten worden overgeheveld naar het Gemeente- en Provinciefonds.

Overboeking naar Provinciefonds ivm regio specifiek pakket Zuiderzeelijn

Deze mutatie bestaat uit een overboeking naar Provinciefonds van dat deel van de Ruimtelijk Economisch Programmamiddelen (15 mln.) en de Concrete bereikbaarheidsprojecten (24 mln.) waarvoor de regio verantwoordelijk is. Het betreft specifiek de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en Flevoland.

Diversen- technische mutaties

Deze mutatie bevat verschillende overboekingen naar het Gemeente- en Provinciefonds en het BTW compensatiefonds. Het gaat met name om de decentralisatie van de budgetten voor bodem naar het Gemeentefonds, de overboeking voor de budgetten voor de Zuiderzeelijn naar het Gemeentefonds, en de BTW afdracht Groningse en Friese kanalen. Daarnaast wordt er in totaal 25 mln. overgeboekt naar het gemeente- en Provinciefonds voor de RUD.

Diversen- niet belasting ontvangsten

Deze mutatie omvat de ontvangsten van de RGD voor een voorschot wat in 2011 door lenM is betaald en ontvangsten van Rijkswaterstaat voor ICT uitgaven.

Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

XIII ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	5 228,7
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage nVWA	21,4
Voorschot road-project	- 63,8
Diversen	- 33,3
	- 75,7

	2012
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Starting in BMKB-reserve	30,0
Verdeling prijsbijstellingstranche 2012	- 18,8
Voorschot ondernemerspleinen	15,0
Diversen	34,0
	60,2
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 41,1
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 12,7
	- 53,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 69,3
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	5 159,4
Totaal Internationale samenwerking	163,8
Stand Najaarsnota 2012	5 323,2

XIII ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	12 741,9
Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
Vertraagde verkoop gronden buiten de EHS	- 20,0
Diversen	4,6
	- 15,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 9,3
Niet tot een ijklijn behorend	
Hogere aardgasbaten	100,0
Diversen	- 8,2
	82,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	67,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	12 809,1
Totaal Internationale samenwerking	8,5
Stand Najaarsnota 2012	12 817,6

Bijdrage NVWA

De bijdrage aan de NVWA wordt met 21,4 mln. verhoogd. Hiervan houdt 11,4 mln. verband met een bijdrage in het tekort voor 2012. Dit tekort ontstaat doordat besparingen door de fusie vertraagd worden gerealiseerd. Daarnaast houdt 10 mln. verband met afkoop van huurcontracten van niet langer benodigde huisvesting waarvoor een voorziening wordt getroffen. Tenslotte wordt de bijdrage verhoogd met 2,6 mln. voor de loon- en prijsbijstelling 2012.

Voorschot Road-project

Voor 2012 was een voorschot voorzien voor het Rotterdam Opslag en Afvang Demonstratieproject (Road)-project (Carbon Capture en Storage). Voor dit project is echter nog geen definitieve go/no go beslissing genomen, deze betaling zal daarom naar verwachting pas in 2013 plaatsvinden.

Diversen

EZ heeft een aantal meevallers. Ten eerste uit een meevaller door lager dan verwachte kosten voor de afbouw van het kenniscentrum recreatie en de Milieu Effect Rapportage (MER) en vertragingen op de uitvoering van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en het programma natuurlijk ondernemen. Ten tweede zijn er lagere rente-uitgaven voor de aflossing van Particuliere Natuur Beschermingsorganisaties (PNB)-leningen als gevolg van de lage rentestand. Tenslotte is er vertraging op de geplande werkzaamheden op het terrein van Natura 2000 en de programma's internationale monitoring en kaderrichtlijn Mariene Strategie/Noordzee.

Storting in BMKB-reserve

Door de economische omstandigheden zijn de schadebetalingen op de Borgstelling midden- en kleinbedrijf (BMKB) toegenomen. De verwachting is dat ook de komende jaren er tekorten zullen optreden (zie ook de Kamerstuk 2012, 32 637 nr. 42). Dit is aanleiding om een storting te doen in de recent ingestelde begrotingsreserve zodat er een buffer is voor toekomstige tegenvallende schadebetalingen.

Voorschot ondernemerspleinen

Er wordt een voorschot betaald voor de aanloopfase om tegemoet te komen aan de financieringsbehoefte van de ondernemerspleinen.

Verdeling prijsbijstellingstranche 2012

Bij Voorjaarsnota is de prijsbijstellingstranche 2012 toegedeeld. Deze prijsbijstelling is verdeeld over de relevante onderdelen. Het niet-juridisch verplichte deel wordt ingezet als dekking voor EL&I-brede problematiek.

Diversen

Deze post bestaat grotendeels uit de afkoop van huurcontracten van leeggekomen locaties die bij de RGD is afgekocht, kosten om de ICT van het departement te stroomlijnen tot een gezamenlijk ICT model en huisvestingskosten voor de renovatie van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR).

Vertraagde verkoop gronden buiten de EHS

In de begroting zijn ontvangsten geraamd uit de verkoop van rijksgronden. De verkoop betreft gronden buiten de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De geraamde ontvangsten voor 2012 kunnen nog niet worden gerealiseerd omdat eerst moet worden vastgesteld welke gronden voor welke doelen nodig zijn. Doelen zijn het realiseren van de taakstelling en het realiseren van de ontwikkelopgaven van het decentralisatieakkoord natuur. De opbrengst zal in de jaren 2013–2014 alsnog worden gerealiseerd.

Hogere aardgasbaten

De raming voor de aardgasbaten is opwaarts bijgesteld met 100 mln. naar aanleiding van een hoger verwacht productievolume en een gunstige commerciële ontwikkeling bij de verkoop van Nederlands aardgas.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	31 998,0
Mee- en tegenvallers	
Sociale zekerheid	
Kinderbijslag	- 20,0
Kinderopvangtoeslag	- 50,0
Toeslagenwet	77,8
Diversen	- 15,9
	<hr/>
	- 8,1
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 14,2
Sociale zekerheid	
Herschikking uwv	- 50,0
Diversen	2,0
	<hr/>
	- 62,2
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 11,5
Sociale zekerheid	
Diversen	12,4
	<hr/>
	0,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 69,5
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	31 928,5
Totaal Internationale samenwerking	0,7
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	31 929,3

XV SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	2 091,6
Mee- en tegenvallers	
Sociale zekerheid	
Diversen	3,0
	<hr/>
	3,0
Beleidsmatige mutaties	
Sociale zekerheid	
Diversen	0,4
	<hr/>
	0,4
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,5
	<hr/>
	0,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	3,9
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	2 095,5
Totaal Internationale samenwerking	
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	2 095,5

Kinderbijslag

De raming van de uitgaven aan de kinderbijslag wordt op basis van realisaties neerwaarts aangepast. Het aantal kinderen waarvoor kinderbijslag is aangevraagd is lager dan eerder verwacht. Daarnaast zorgt een iets andere leeftijdssamenstelling voor lagere uitgaven.

Kinderopvangtoeslag

Op basis van realisatiegegevens van de belastingdienst wordt de raming van de uitgaven aan de kinderopvangtoeslag naar beneden bijgesteld. Zowel het aantal kinderen als het aantal uren waarvoor kinderopvangtoeslag is aangevraagd was in het derde kwartaal lager dan verwacht.

Toeslagenwet

De raming van de uitgaven aan de toeslagenwet wordt opwaarts bijgesteld. Een groter aantal mensen dan verwacht heeft een toeslag op zijn uitkering. Met name de groep gedeeltelijk arbeidsgeschikten met een vervolguitkering en een toeslag is groter dan eerder gedacht. Daarnaast zijn bij een eerdere bijstelling per abuis de bijdrage ten behoeve van de premie voor de Zorgverzekeringswet en de sociale werkgeverslasten niet meegenomen, dat wordt nu gecorrigeerd.

Herschikking UWV

Dit betreft een budgettair neutrale herschikking in de uitvoeringskosten van de verschillende regelingen die het UWV uitvoert. Tegenover deze daling staat een stijging van 50 mln. in de premiegefinancierde uitvoeringskosten bij het UWV.

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIEN EN SPORT: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	18 091,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Afwikkelingskosten verkoop NVI	15,7
Invulling taakstellende onderuitputting	42,4
Kasschuif decentralisatie begeleiding	- 19,0
Ova 2012 Jeugdzorg en Jeugdzorg+	18,9
Ruimte centrumvorming RIVM	- 29,3
Ruimte prijsbijstelling kader r	- 20,0
TBU / TSZ	15,7
Diversen	- 34,5
Zorg	
Zorgkosten Caribisch Nederland	20,0
Diversen	18,7
	<hr/>
	28,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 12,4
Zorg	
Diversen	21,2
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	0,1
	<hr/>
	8,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	37,6
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	18 129,0
Totaal Internationale samenwerking	6,8
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	18 135,8

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIEN EN SPORT: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	96,8
Beleidsmatige mutaties	

	2012
Rijksbegroting in enge zin	
Verkoop productie NVI	32,0
Diversen	11,6
	43,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,2
Zorg	
Diversen	21,2
	23,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	67,1
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	163,9
Totaal Internationale samenwerking	
	163,9
Stand Najaarsnota 2012	163,9

Afwikkelingskosten verkoop NVI

Het betreft uitgaven die samenhangen met de verkoop van de productie-diensten en -faciliteiten van het Nederlands Vaccin Instituut (NVI) die medio 2012 heeft plaatsgevonden. De verschillende posten zijn: afwikkeling overdrachtsbalans Bilthoven Biologicals BV (BBIO), resterend exploitatietekort NVI 2012 (5,7 mln.), en afkoop grond en gebouwen (2,7 mln.).

Invulling taakstellende onderuitputting

In de ontwerpbegroting was voor 2012 nog sprake van een oningevulde taakstelling op de begroting van VWS. Deze wordt nu ingevuld met de bij de 2^e supplettoire begrotingswet gepresenteerde onderuitputting.

Kasschuif decentralisatie begeleiding

Als gevolg van de val van het kabinet Rutte/Verhagen is de decentralisatie van de begeleiding controversieel verklaard. Derhalve is er onderuitputting ontstaan. Het betreft hier de bij regeerakkoord toegekende geormerkte middelen die voor 2013 behouden dienen te blijven voor de decentralisatie begeleiding.

OVA 2012 Jeugdzorg en Jeugdzorg+

De loonbijstelling 2012 wordt niet uitgekeerd. Derhalve is sprake van een incidenteel knelpunt bij de Jeugdzorg en Jeugdzorg+.

Ruimte centrumvorming RIVM

De ruimte wordt onder andere veroorzaakt doordat de voorraad antivirale middelen langer houdbaar is dan verwacht en voor vervanging gereserveerde middelen niet tot besteding komen (22,5 mln.), de invoeringskosten van de darmkankerscreening lager zijn dan verwacht (1,9 mln.), er middelen ten behoeve van screeningsprogramma's niet volledig hoeven worden ingezet (1,9 mln.) en de uitvoeringskosten HPV en Hepatitis B lager waren dan verwacht (1,9 mln.).

Ruimte prijsbijstelling

Deze ruimte wordt ingezet voor VWS-brede problematiek.

TBU/TSZ

De regeling Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven (TBU) is per 1 januari 2009 afgeschaft. Omdat de definitieve tegemoetkoming pas kan worden vastgesteld nadat de belastingaangifte is afgerond, lopen de uitgaven nog enkele jaren door. Op basis van de meest recente inzichten is er per saldo sprake van een tegenvaller van 15,7 mln. bij de TBU en de regeling tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ), de opvolger van de TBU.

Diversen – Beleidsmatige mutaties – Rijksbegroting in enge zin

Deze post bestaat uit diverse mee- en tegenvallers en desalderingen op kader Rijksbegroting in enge zin. Er is onder andere sprake van onderuitputting op voormalige FES-projecten (14,5 mln.), een meevaller bij het budget voor arbeidsmarkt en beroepenstructuur (10,3 mln.) en een tegenvaller bij het mantelzorgcompliment (13,2 mln.).

Zorgkosten Caribisch Nederland

Deze tegenvaller bij de zorgkosten in Caribisch Nederland komt met name voort uit de ongunstige dollar-eurokoers (4 mln.), hogere groei van het aantal verzekerden (3,5 mln.), jumelage VU/AMC in Mariadal (3,5 mln.), medische uitzendingen (2,5 mln.), overloop betalingen 2011 (2,5 mln.) en groter gebruik farmacie, tand- en paramedische zorg.

Diversen – Technische mutaties – Zorg

Het betreft een desaldering op het budget voor opleidingen. Aan de uitgavenkant treedt naar verwachting een tegenvaller op van 33,7 mln. Dit wordt veroorzaakt door nabetalingen die optreden als gevolg van het terugbrengen van de bevoorschotting. Daartegenover staat dat aan de ontvangstenkant subsidies bij de huisartsenopleiding worden teruggevorderd (11,7 mln.) en bij de zorgopleidingen 1^e en 2^e tranche (9,5 mln.). Dit is verwerkt in de vorm van een desaldering van 21,2 mln. en een tegenvaller van 12,5 mln. onder de beleidsmatige mutaties.

Verkoop productie NVI

Het betreft de opbrengsten van de verkoop van de productiediensten en -faciliteiten van het Nederlands Vaccin Instituut (NVI), waarover de Tweede Kamer ook per brief is geïnformeerd (Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 32 589, nr. 5).

Gemeentefonds

B GEMEENTEFONDS: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	18 427,0
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Bijdrage kwaliteitsprogramma rotterdam zuid	30,0
Diversen	73,8
	103,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	103,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	18 530,9

	2012
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	18 530,9

B GEMEENTEFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	0,1
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	0,1
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	0,1

Bijdrage kwaliteitsprogramma Rotterdam Zuid

In 2012 wordt een eenmalige impuls aan de fysieke aanpak in de focuswijken in Rotterdam-Zuid gegeven. Deze impuls wordt ingezet voor sloop en onteigening van woningen en aanvullend op investeringen in de openbare ruimte en leefbaarheid in de betreffende wijken van Rotterdam.

Diversen – technische mutaties Rijksbegroting in enge zin

De post diversen bestaat uit een aantal overhevelingen van middelen uit departementale begrotingen, die via het Gemeentefonds aan gemeenten worden uitgekeerd. Dit gaat bijvoorbeeld om bodemsanering (11 mln.), nationale gebiedsontwikkeling (12 mln.), middelen voor versterking van het landelijke netwerk van binnenhavens (10 mln.) en middelen voor de Zuiderzeelijn (16 mln.). Ook wordt er 19,2 mln. toegevoegd aan het Gemeentefonds als eenmalige tegemoetkoming voor de compensatie voor de transitiekosten van het RUD proces.

Provinciefonds

C PROVINCIEFONDS: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	1 230,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Aanpak stikstof	23,0
Bodemsanering	13,2
Nationale gebiedsontwikkeling	39,2
Rsp Zuiderzeelijn	38,6
Zonnepanelen voor asbestdaken	20,0
Diversen	13,3
	147,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	147,2
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	1 377,8
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	1 377,8

C PROVINCIEFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	0,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	0,0

	2012
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	0,0
Stand Najaarsnota 2012	0,0

Aanpak stikstof

Provincies zijn verantwoordelijk voor effectgericht beheer in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), een onderdeel van Natura 2000. In Nederland heeft Natura 2000 geleid tot het aanwijzen van 162 natuurgebieden. Om de natuurdoelen in een groot aantal van die gebieden te kunnen halen moet de neerslag van stikstof – de stikstofdepositie – minder worden. Voor de uitvoering van PAS ontvangen de provincies 23 mln.

Bodemsanering

Met ingang van 1 januari 2010 wordt een deel van het bodemsaneringsbudget uitgekeerd aan provincies. In 2012 ontvangt de provincie Noord-Brabant 13,183 mln. voor verschillende knelpunten, waaronder Chemie-Packerrein Moerdijk (5,7 mln.) en Sanering particuliere locaties De Kempen (5 mln.).

Nationale gebiedsontwikkeling

Via de decentralisatie-uitkering Nationale gebiedsontwikkelingen ontvangen in 2012 de provincie Zuid-Holland 11,3 mln. voor het project Oude Rijn zone, de provincie Gelderland 23 mln. voor het project Traverse Dieren en de provincie Overijssel 4,5 mln. voor het project IJsseldelta.

RSP Zuiderzeelijn

Deze mutatie bestaat uit een overboeking naar Provinciefonds van dat deel van de Ruimtelijk Economisch Programmamiddelen (15 mln.) en de Concrete bereikbaarheidsprojecten (24 mln.) waarvoor de regio verantwoordelijk is. Het betreft de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en Flevoland.

Zonnepanelen voor asbestdaken

Er is 20 mln. beschikbaar voor regionale regelingen zonnepanelen voor asbestdaken.

Diversen – technische mutaties rijksbegroting in enge zin

De post diversen bestaat uit een aantal overhevelingen van middelen uit departementale begrotingen, die via het Provinciefonds aan provincies worden uitgekeerd. Dit heeft onder andere betrekking op energiebesparingsprojecten. Ook wordt er 5,8 mln. toegevoegd aan het Provinciefonds als eenmalige tegemoetkoming voor de compensatie voor de transitiekosten van het RUD proces.

Infrastructuurfonds

A INFRASTRUCTUURFONDS: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	7 909,7

Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
A28 Utrecht-Amersfoort, A4 Delft-Schiedam en A50Ewijk-Valburg	128,1
Aflossingstunnels, A10 2e Coentunnel	19,3
Bestrijding regionale wateroverlast en steenbekleding	- 56,3
Beter benutten en N33 Assen-zuid	- 233,9
BTW hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl	- 26,7
Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam	- 34,7
Onderhoudsplanung voor 2012	204,4
Parallelstructuur A12/Gouwe	- 49,1
Project Nijmegen 2e stadbrug	23,6
Randstadrail, N201 en Rijnouwelijk oost	- 127,6
Rw4 Dinteroord-Bergen op Zoom en N31 Leeuwarden de haak	- 35,2
Stalen kunstwerken, eerste tranche vervanging en renovatie	15,8
Vleuten-Geldermalsen, Schiedam Rijswijk tunnel Delft	20,6
Zuid-willemsvaart, quick wins binnenhavens en amendement ligplaatsen	- 45,1
Diversen	- 1,8
	- 198,6
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Rep middelen en concrete bereikbaarheidsprojecten	- 38,6
Diversen	- 54,4
	- 93,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 291,5
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	7 618,2
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	7 618,2

A INFRASTRUCTUURFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	7 909,7
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Prijsbijstelling tranche 2012	126,5
Rw2 Holendrecht-Ouderijn/rw35 Zwolle-Almelo, Wierden-Almelo	- 119,4
Zuid willemsvaart, Maas Berlicum/zuid Willemsvaart sluis 4, 5 en 6	- 36,6
Diversen	- 5,3
	- 34,8
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Rep middelen en concrete bereikbaarheidsprojecten	- 38,6
Diversen	- 54,4
	- 93,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 127,7
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	7 782,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	7 782,0

A28 Utrecht-Amersfoort, A4 Delft-Schiedam en A50 Ewijk-Valburg

Een aantal projecten verloopt sneller dan verwacht. Het gaat hier om de wegverbreding van de A2 tussen Eindhoven en Den Bosch, De passage Maastricht, De A28 Utrecht-Amersfoort en de A50 Ewijk-Valburg. Bij de A4 Delft-Schiedam is de vergoeding voor het designteam dit jaar betaald in plaats van in 2013.

Aflossingstunnels, A10 2e Coentunnel

Deze mutatie bevat een aantal verhogingen en verlagingen van het budget. Een aantal projecten is versneld. Het gaat hier om de A10, 2^e Coentunnel. Lagere betalingen dan geraamd worden verwacht bij de A15 Maasvlakte-Vaanplein.

Bestrijding regionale wateroverlast en steenbekleding

De subsidieregeling voor de bestrijding van de regionale wateroverlast valt lager uit dan verwacht, doordat er minder aanvragen zijn ontvangen. Verder zijn er verlagingen van de budgetten ontstaan voor de Steenbekleding Ooster- en Westerschelde en de Steenbestortingen.

Beter benutten en N33 Assen-zuid

Doordat tussentijdse betalingen via de Brede Doel Uitkering in 2012 niet mogelijk zijn kan een bedrag van 62 mln. voor het programma Beter Benutten pas in 2013 worden uitbetaald. Daarnaast is een bedrag van 150 mln. gerealiseerd als invulling van de eerder opgelegde kasschuif ten behoeve van het rijksbrede financiële beeld vanuit het begrotingsakkoord 2013.

Tenslotte is in verband met de fasewissel het budget voor het project N33 Assen Zuidbroek overgeheveld van planstudie naar realisatiefase.

BTW hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl

In het voorjaar 2012 is er budget vanuit het BTW compensatiefonds naar lenM overgeheveld in verband met de verschuiving van verantwoordelijkheden tussen het Rijk en de provincies. Van deze 54 mln. wordt er 27 mln. doorgeschoven naar 2013.

Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam

Deze mutatie omvat vertragingen op het project Markermeerdijk Hoorn-Edam-Amsterdam, waar vertraging is ontstaan bij de voorziene vaststelling van het voorkeursalternatief. Bij Enkhuizen-Hoorn is er daarnaast vertraging in verband met onderzoek naar de extra kosten en de afhankelijkheid van de resultaten veenproef.

Onderhoudsplanning voor 2012

Met deze mutatie wordt het benodigde budget in lijn gebracht met de onderhoudsplanning. Dit is conform begroting 2012 (bijlage 4.2). Het betreft onderuitputting op aanleg die wordt ingezet voor Beheer en Onderhoud.

Parallelstructuur A12/Gouwe

Deze mutatie wordt veroorzaakt door de vertraging bij de afgifte van de beschikking voor de Parallelstructuur A12/Gouwe omdat de provincie de noodzakelijke informatie niet tijdig heeft geleverd.

Project Nijmegen 2e stadbrug

Deze mutatie betreft een versnelde betaling met betrekking tot het project Nijmegen 2-de stadbrug.

Randstadrail, N21 en Rijn gouwelijn oost

Een aantal projecten heeft vertraging opgelopen zoals de Randstadrail, N201 en de Rijn gouwelijn.

Rrw4 Dinteroord- Bergen op Zoom en N31 Leeuwarden De Haak

Deze mutatie bevat een aantal verlagingen van het budget. Een aantal projecten heeft vertraging opgelopen. Het gaat hier om de RW4 Dinteroord- Bergen op Zoom, N31 Leeuwarden De Haak en het programma quick wins wegen.

Stalen kunstwerken, eerste tranche vervanging en renovatie

De extra uitgaven bij de stalen kunstwerken en vervanging en renovatie zijn ontstaan doordat de budgetten aangepast zijn aan de meest recente planningen.

Vleuten-Geldermalsen, Schiedam Rijswijk tunnel Delft

Deze mutatie bevat een aantal verhogingen en verlagingen van het budget. Een aantal projecten zijn versneld. Met name Schiedam-Rijswijk de tunnel bij Delft is versneld, waardoor er meer uitgaven zijn voor dit project in 2012. Bij het project Vleuten-Geldermalsen is de forfaitaire aftrek te hoog ingeschat.

Zuid-Willemsvaart, quick wins binnenhavens en amendement ligplaatsen

De projecten Zuid-Willemsvaart en de Quick wins binnenhavens hebben vertraging opgelopen. Bij amendement van de leden Dijkgraaf en de Rouwe zijn aan de begroting 2012 middelen toegevoegd voor realisering van eenvoudige ligplaatsen (Kamerstukken II, 33 000 A, nr. 10). De voorbereiding hiervan vraagt de nodige tijd waardoor het grootste deel van het budget zal worden doorgeschoven naar 2013 en verder.

Diversen beleidsmatige mutaties

Deze mutatie omvat een aantal ophogingen en verlagingen van de budgetten. Het gaat hier met om extra gelden voor renovatie en vervanging, een rentemeevaller bij pps projecten en een meevaller op het project Mainportontwikkeling Rotterdam.

Rep middelen en concrete bereikbaarheidsprojecten

Deze mutatie bestaat uit een overboeking naar Provinciefonds van dat deel van de Ruimtelijk Economisch Programmamiddelen en de Concrete bereikbaarheidsprojecten waarvoor de regio verantwoordelijk is. Het betreft de provincies Friesland, Groningen, Drenthe en Flevoland.

Diversen technische mutaties

Deze mutatie bevat verschillende overboekingen naar het gemeente- en Provinciefonds en het BTW compensatiefonds. Het gaat met name om de decentralisatie van de budgetten voor bodem naar het Gemeentefonds, de overboeking voor de budgetten voor de Zuiderzeelijn naar het gemeente en Provinciefonds, en de BTW afdracht Groningse en Friese kanalen.

Prijsbijstelling tranche 2012

De prijsbijstelling tranche 2012 wordt overgemaakt naar het Infrastructuurfonds.

Rw2 Holendrecht-Ouderijn/rw35 Zwolle-Almelo, Wierden-Almelo

Deze mutatie omvat een aantal verhogingen en verlagingen van de budgetten. Er zijn vertragingen ontstaan bij de volgende projecten: Rw9 Badhoevedorp, Rw4 Delft-Schiedam en Rw 35 Zwolle-Almelo en Almelo-Wierden.

Bij de Rw2 Holendrecht-Ouderijn gaat het om een taakstellend bedrag doordat er in het verleden 20 mln. van de provincie Utrecht is ontvangen. Dit bedrag is indertijd niet als additionele ontvangsten voor dit project verwerkt. Daarom wordt het taakstellende bedrag voor dit project in 2012 en 2013 met 10 mln. verhoogd.

Zuid Willemsvaart, Maas Berlicum/Zuid Willemsvaart sluis 4, 5 en 6

Deze mutatie is een saldering van hogere en lagere ontvangsten. Hogere ontvangsten zijn er bij het project de Zuid-Willemsvaart. Minder ontvangsten doen zich voor bij de verbreding van het Wilhelminakanaal en het Walradar Noordzeekanaal.

Diversen niet belastinguitgaven beleidsmatige mutaties

Deze mutatie bestaat uit een vermindering van ontvangsten bij HHS delfland en extra ontvangsten bij de maaswerken en ruimte voor de rivier.

Diergezondheidsfonds

F DIERGEZONDHEIDSFONDS: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	18,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	3,9
	<hr/>
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	3,9
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	21,9
Totaal Internationale samenwerking	
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	21,9

F DIERGEZONDHEIDSFONDS: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	18,0
Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	3,9
	<hr/>
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	3,9
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	21,9
Totaal Internationale samenwerking	
	<hr/>
Stand Najaarsnota 2012	21,9

Diversen

Als gevolg van onder meer uitgaven voor verdenkingen Aviaire Influenza onderzoekskosten naar het Schmallenbergvirus en aanschaf van het Q-koorts vaccin wordt het uitgavenbudget verhoogd. Daarnaast is ten behoeve van de monitoringsprogramma's voor de bewaking van dierziekten extra budget benodigd. Hiertegenover staan hogere ontvangsten vanuit de EZ-begroting en de productschappen.

BES-fonds

H BES-FONDS: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	35,6
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	35,6
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	35,6

Homogene Groep Internationale Samenwerking

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013	5 096,9
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Apparaatsuitgaven	29,5
Effectief armoedebeleid	- 15,7
Effectieve humanitaire hulp	21,0
Efficient en duurzaam watergebruik	- 31,6
EOF	- 32,1
Joint implementation kasoverschot	- 19,6
Onderuitputting uitvoering CDM	- 50,0
Private sector ontwikkeling	- 27,6
Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden	- 48,8
Voedselzekerheid	56,6
Vrijval budget voorziening crisisbeheersingsoperaties	- 28,4
Diversen	7,6
	- 139,1
Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,0
	0,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	- 139,2
Stand Najaarsnota 2012	4 957,7

HOMOGENE GROEP INTERNATIONALE SAMENWERKING: NIET-BELASTINGONTVANGSTEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013	138,4
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	0,4
	0,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	0,4
Stand Najaarsnota 2012	138,8

De Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) is een aparte budgettaire constructie waarin de uitgaven aan Internationale Samenwerking van de verschillende departementen worden gebundeld. Het uitgavenniveau van de HGIS wordt aangepast voor macro-economische ontwikkelingen. Het ODA-deel van het HGIS budget is gekoppeld aan het bruto nationaal product (bnp) en wordt gecorrigeerd voor veranderingen van het bnp. Het non-ODA deel van de HGIS wordt gecorrigeerd voor prijsveranderingen. Het merendeel van de HGIS-uitgaven wordt via de begroting van Buitenlandse Zaken verantwoord.

Apparaatsuitgaven

De mutatie is een saldo van gevolgen van de ontwikkeling van de koers van de euro ten opzichte van andere valuta, lagere personele kosten, waaronder een overheveling naar OCW.

Effectief armoedebeleid

De negatieve BNP aanpassing die op dit artikel stond, is doorverdeeld over andere artikelen. Daarnaast betreft deze mutatie een verlaging in de uitgaven vanwege vervallen macrosteun aan Mali, een committering- en betaalstop van sectordoorsnijdende programma's in Suriname, en ten onrechte verlaagde assistent-deskundigenprogramma.

Effectieve humanitaire hulp

Het betreft een verhoging in de uitgaven vanwege extra noodhulp (Zuid-Soedan, Syrië en de Palestijnse Gebieden).

Effectief en duurzaam watergebruik

Met name de uitgaven aan de landenprogramma's vallen lager uit dan geraamd. Het gaat om de landen Indonesië, Mozambique, Bangladesh en Benin.

EOF

Het betreft een lagere afroep van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), waardoor de Nederlandse bijdrage is verlaagd, deels waar het conditionele hulp betreft in gebieden waar mensenrechtenschendingen plaatsvinden.

Joint Implementation kasoverschot

Het kasbudget voor Joint Implementation wordt naar verwachting niet geheel uitgeput in 2012.

Onderuitputting uitvoering CDM

Op basis van de meest recente verwachtingen van het Planbureau voor de Leefomgeving zal Nederland haar verplichtingen uit het Kyoto protocol met de aangekochte buitenlandse emissierechten kunnen nakomen. Op basis van deze verwachting treedt een meevaller op binnen de HGIS.

Private sector ontwikkeling

Deze mutatie betreft een saldo van verhogingen en verlagingen op het gebied van private sector ontwikkeling. Het gaat om een verlaging in de uitgaven als gevolg van een lagere liquiditeitsbehoefte van de World Bank Trade Facilitation Facility, vertragingen bij projecten van de ORIO-faciliteit

(Ontwikkelingsrelevante Infrastructuurontwikkeling) en het PSI (Private Sector Investeringsprogramma) en een lagere realisatie van het IDF (Infrastructure Development Fund). Daarnaast betreft het een verlaging de uitgaven in verband met een langere aanloopfase van de transitiefaciliteit en innovatieve financiering. Tot slot gaat het ook om een intensivering van het IFC Global Trade Liquidity Program.

Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden

Dit betreft een verlaging in de uitgaven met name vanwege vertraging in het programma Education in Emergencies en teruggave op de landenprogramma's wederopbouw in Zuid-Soedan, Afghanistan en Soedan. Tevens betreft het teruggaves op de landenprogramma's goed bestuur, met name in Suriname, Bolivia en Mozambique. Daarnaast zijn de uitgaven voor het Stabiliteitsfonds ODA verhoogd, vanwege de betaling van de tweede termijn voor de tender Ontmijning. Tevens draagt Nederland bij aan de ondersteuning van het Transitional Solutions Initiative.

Voedselzekerheid

Dit is een verhoging in de uitgaven op het gebied van voedselzekerheid, waaronder een versnelling van het GAFSP (Global Agriculture and Food Security Program) en het nieuwe programma MASSIF+ (Micro and Small Enterprise Fund plus). Daarnaast betreft het een verhoging in de uitgaven ten behoeve van CGIAR (Consultative Group on International Agricultural Research) en ASAP (Association of Small African Projects).

Vrijval budget voorziening crisisbeheersingsoperaties

Dit betreft een neerwaartse bijstelling van de uitgaven van verschillende missies. Het saldo op de voorziening voor crisisbeheersingsoperaties wordt vrijgegeven.

Diversen

Het gaat om verschillende mutaties. Het betreft onder andere een saldomutatie op het subartikel seksuele en reproductieve gezondheid voor iedereen, waar het gaat om een verlaging in de uitgaven van landenprogramma's gezondheid (in Tanzania, Suriname, Mali en Mozambique), een lagere liquiditeitsbehoefte van het KPF Aidsfonds en hogere uitgaven vanwege GAVI (Global Alliance for Vaccines and Immunisation) en een hogere liquiditeitsbehoefte van het HIF (Health Insurance Fund). Daarnaast betreft het onder andere een mutatie op het subartikel bestrijding van proliferatie van massavernietigingswapens, waarbij het gaat om een verhoging in de uitgaven vanwege een eerder dan verwacht betaalverzoek van de IAEA (International Atomic Energy Agency). Ook is er een mutatie op het subartikel vergroten van begrip en/of steun voor Nederlandse zienswijzen, waarbij het gaat om een verlaging in de uitgaven vanwege het delegeren van communicatieactiviteiten en het minder ondernemen van communicatieactiviteiten gezien de demissionaire status van het kabinet.

Aanvullende Post Algemeen

ALGEMEEN: UITGAVEN

	2012
Stand Miljoenennota 2013 (excl. IS)	- 22,8
Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	

	2012
Diversen	- 0,5
Sociale zekerheid	
Invulling in=uit	23,3
	22,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2013	22,8
Stand Najaarsnota 2012 (subtotaal)	0,0
Totaal Internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2012	0,0

Invulling in=uit-taakstelling

Departementen mogen onderuitputting tot maximaal 1 procent van hun gecorrigeerde begrotingstotaal meenemen naar volgend jaar (via de zogenoemde eindejaarsmarge). Om het EMU-saldo in dat jaar niet te belasten, wordt een even grote taakstelling geboekt op de Aanvullende Post (dit heet de in=uittaakstelling). Ook het SZA heeft een in=uittaakstelling. De nog resterende in=uittaakstelling voor het kader SZA is bij Najaarsnota ingevuld.